

PROGRAM AGENTÚRY NA PODPORU VÝSKUMU A VÝVOJA

Podpora výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch

na roky 2007 – 2010

Bratislava, marec 2007

Špecifikácia obsahu programu Agentúry na podporu výskumu a vývoja na roky 2007 - 2010

1. Názov: Podpora výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch

2. Stručná anotácia:

Program podpory výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch (VMSP) je program Agentúry na podporu výskumu a vývoja (ďalej len „agentúra“), zameraný na podporu výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch, vedúceho k inováciám. Program umožňuje využiť vlastný potenciál malých firiem, alebo spoluprácu s výskumnými organizáciami pre zvýšenie pridanej hodnoty ich procesov, produktov a služieb, a tým aj ich konkurencieschopnosti. Osobitný zreteľ sa berie na mikropodniky, spin-off a star-up firmy. Podmienkou pre poskytnutie finančnej podpory je tiež predloženie presvedčivého podnikateľského plánu, identifikujúceho spôsob získania a očakávaný objem tržieb i rámcem ekonomickej návratnosti. Realizáciou výskumu a vývoja v malých a stredných podnikoch je cielene podporovaný najefektívnejší proces zhodnocovania výskumu, najmä v oblasti technologických inovácií, prepájanie výskumu s trhom a následne i hospodársky a sociálny rozvoj krajiny.

3. Zámery:

Veľmi dôležitým predpokladom spoločenského a ekonomického rozvoja v globalizovanej spoločnosti je rozvoj znalostí a schopností využívať tieto znalosti v praktickom živote spoločnosti. Konkurenčná výhoda plynúca z nízkej ceny práce sa začína vytrácať a jediným prostriedkom, ako udržať pracovné pozície v otvorenej trhovej ekonomike, je poskytnúť investorom a tvorcom pracovných príležitostí iné konkurenčné výhody. Tými sú predovšetkým kvalifikácia pracovnej sily, najmä s ohľadom na schopnosť flexibilne zvládať najnovšie technológie a vytvorenie prostredia žičlivého inováciám, bohatého na skúsenosti a technologické know-how.

Inováciám žičlivé prostredie musí obsahovať aj podporu najefektívnejšieho transferu nových poznatkov do praxe, a tým je výskum, vývoj a priama aplikácia týchto výsledkov vo výrobe alebo spoločenskej praxi.

V malých firmách sa obvykle darí inováciám, avšak riziko a náklady spojené s hlbším výskumom a vývojom často presahujú ich možnosti. Malé firmy sú tak na trhu znevýhodnené oproti veľkým firmám v obmedzenom prístupe k zdrojom potrebným na krytie vlastného výskumu a vývoja.

Program podporuje rozvoj technických a technologických riešení v malých podnikoch, ktoré vyžadujú istú mieru výskumu alebo vývoja, na ktoré si však malé firmy nedokážu vytvoriť dostatočné alebo dostatočne rýchlo vlastné zdroje. Program podporuje aj také riešenia, pri ktorých k výskumu alebo vývoju dôjde v spolupráci s inými organizáciami zameranými na výskum a vývoj, t. j. technologickým transferom.

Navrhovaná finančná podpora výskumu v malých a stredných podnikoch, podobne ako v iných vyspelých krajinách, eliminuje ich znevýhodnenie oproti veľkým firmám. Program tak umožňuje malým firmám konkurovať väčším podnikom, ktoré si môžu dovoliť viac investovať do výskumu a vývoja z vlastných zdrojov. Program je zameraný na financovanie

rozhodujúcich počítačových a rozvojových etáp a podporuje zhodnocovanie nových technológií, výrobkov alebo služieb. Osobitne zohľadňuje špecifiká mikropodnikov (do 15 zamestnancov), spin-off a start-up firiem (firiem do 3 rokov od ich vzniku) tak, aby mohli nájsť efektívnu cestu k inováciám prostredníctvom vlastného výskumu a vývoja.

Poskytnutie finančnej podpory z verejných zdrojov podnikateľským subjektom sa riadi príslušnými predpismi o štátnej pomoci.

Návrh napĺňa bod č. 40 z Plánu hlavných úloh Ministerstva školstva SR na rok 2007, zameraný na vytváranie programov APVV so zameraním na aplikovaný výskum, jeho väzby na inovácie, rozvoj malého a stredného podnikania, vytváranie technologických parkov, riešenie technológií a služieb pre podnikateľské subjekty.

4. Ciele:

Cieľom programu je stimulácia technických inovácií v malých a stredných podnikoch prostredníctvom podpory ich vlastného výskumu a vývoja alebo transferu takýchto riešení z organizácií výskumu a vývoja. Program agentúry eliminuje znevýhodnenie malých a stredných firiem na trhu v oblasti zavádzania vlastných nových technických a technologických riešení vzhľadom na ich nedostatočné zdroje v porovnaní s veľkými spoločnosťami. Program realizuje ciele poskytovaním účelovej finančnej podpory rozhodujúcich výskumných a vývojových prác, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou plánu rozvoja podnikania firmy.

5. Nástroje na naplnenie cieľov programu:

Napĺňanie cieľov programu sa uskutočňuje vzájomne sa dopĺňajúcimi nástrojmi so špecifickými črtami. Na základe verejnej výzvy bude poskytovaná účelová finančná podpora žiadateľom výlučne z radov malých a stredných podnikov.

Štúdia technickej realizovateľnosti – vlastný výskum

Na základe verejnej výzvy bude poskytovaná účelová finančná podpora žiadateľom na projekty výskumu a vývoja, zamerané na overenie základných princípov, mechanizmov, technológií a pod., dôležitých pre plánované inovácie. Dĺžka trvania projektu je spravidla maximálne 6 mesiacov. Projekt preveruje technickú hodnotu a technickú realizovateľnosť zámeru alebo technológie. Žiadateľ musí, ako odôvodnenie projektu, naznačiť predpokladaný komercializačný plán, alebo opísať podnikateľské príležitosti vyplývajúce z inovácie, formulovať výhodnosť pre potenciálneho zákazníka a spôsob zabezpečenia tržieb z navrhovaného výskumu.

Štúdia technickej realizovateľnosti – technologický transfer

Nástroj je identický s nástrojom Štúdia technickej realizovateľnosti – vlastný výskum s nasledujúcimi rozdielmi:

1. žiadateľ predkladá žiadosť s minimálne jedným spoluriešiteľom – organizáciou výskumu a vývoja, ktorá zabezpečuje významnú časť výskumného projektu a nie je malým resp., stredným podnikom (kvalifikovaným pre „vlastný výskum“),
2. dĺžka projektu je spravidla maximálne 12 mesiacov.

Výskum a vývoj technológií, produktov a služieb

Na základe verejnej výzvy, publikovanej spravidla jedenkrát ročne, bude poskytovaná účelová finančná podpora žiadateľom na projekty výskumu a vývoja zamerané na overenie

princípov, mechanizmov, technológií, procesov a pod. Spolu zo žiadosťou sa predkladajú aj výsledky štúdie technickej realizovateľnosti.

Dĺžka trvania projektu je spravidla maximálne 24 mesiacov. Projekt rieši vedeckú a technickú stránku problému, produktu, technológie či služby. Žiadateľ musí predložiť aj presvedčivý podnikateľský zámer, s garanciou APVV pred jeho zneužitím štandardnými metódami ktoré APVV používa pri svojej činnosti a zachovaním ochrany utajovaných skutočností vyplývajúcich s relevantných zákonov a tiež v súlade s § 21 zákona 172/2005 Z.z. V podnikateľskom zámere jasne opíše najmä spôsob získavania tržieb, očakávaný objem tržieb a celkový finančný plán, (konkurenčné) výhody vyplývajúce z výsledkov podporovaného výskumu/inovácie a výhodnosť pre potenciálneho zákazníka.

Výzva spresní, či súčasťou projektu môžu byť aj nevyhnutné vývojové práce, práce na technických, technologických skúškach, testoch, overovaniach a pod.

Všeobecne

Predsedníctvo APVV môže zväziť a uviesť vo výzve možnosť pre žiadateľov súčasne žiadať o financovanie etapy štúdie technickej realizovateľnosti a etapy výskumu a vývoja technológií, produktov a služieb. V takomto prípade sa po ukončení prvej etapy uskutoční hodnotenie výsledkov prvej etapy externými hodnotiteľmi a radou programu. Financovanie druhej etapy je podmienené úspešným hodnotením prvej etapy.

Predsedníctvo APVV môže vo výzve na podávanie projektov určiť vybrané tematické okruhy, ktoré chce zvlášť podporiť.

Tento program agentúry nepodporuje rozvoj samotných podnikateľských zámerov. Rozvoj podnikania je plne na zodpovednosti žiadateľa. Z poskytnutej podpory na riešenie projektov výskumu a vývoja sa nehradia výdavky na výrobu, marketing, predaj produktu, či služby a podobne. Podnikateľ si musí na tieto náklady vytvoriť vlastné zdroje, alebo hľadať iné súkromné alebo verejné zdroje, napríklad v rámci rizikového kapitálu, schém Národnej agentúry pre rozvoj malých a stredných podnikov, úvery a pod.

Agentúra môže vytvoriť informačné mechanizmy na podporu vyhľadávania partnerov, zdrojov, odberateľov pre úspešných riešiteľov projektov, prípadne iné doplnkové podporné mechanizmy. Agentúra môže definovať špecifické oblasti a konkrétne témy, ktoré chce v príslušnej výzve osobitne podporiť.

6. Merateľné ukazovatele:

Výstupy a prínosy projektov riešených v rámci tohto programu sa budú sledovať týmito merateľnými ukazovateľmi:

- nárast počtu patentov, vynálezov a úžitkových (priemyselných) vzorov,
- nárast počtu modelov, prototypov, nových výrobkov, softvérových produktov,
- nárast počtu nových a overených technológií, poloprevádzkových liniek,
- zvýšenie výnosov,
- zvýšenie pridanej hodnoty procesov, produktov a služieb v daných podnikoch,
- vytvorenie nových pracovných miest,
- nárast objemu exportu,
- zvýšenie produktivity práce,
- zvýšenie hospodárskeho výsledku,
- zníženie úrovne energetickej náročnosti výroby,

- zníženie úrovne materiálovej náročnosti výroby,
- zníženie dovozu materiálov a energií,
- zvýšenie podielu využívania alternatívnych zdrojov energie,
- zvýšenie objemu využívania obnoviteľných surovín.

7. Hodnotenie projektov - hlavné kritériá:

Hodnotenie projektov bude uskutočnené na základe kritérií uvedených v programe, ako aj v pokynoch pre podávanie projektov, ktoré budú súčasťou výzvy. O pridelení finančného príspevku rozhodne rada programu na základe posudkov nezávislých expertov, súčasťou posudzovania bude overenie ekonomickej stability MSP a jeho výskumného potenciálu.

Hlavnými kritériami pri posudzovaní projektov budú:

1. splnenie podmienok účasti žiadateľa v programe,
2. intelektuálna hodnota projektu, predpoklady žiadateľov na splnenie výskumného zámeru, atď.,
3. priamy prínos pre prax (najmä perspektívnosť uplatnenia na trhu, predpokladaný ekonomický prínos atď.).

8. Doba riešenia projektov:

Dĺžka trvania prvej etapy projektu (Štúdia technickej realizovateľnosti) je spravidla maximálne 6 mesiacov pre vlastný výskum malého a stredného podniku a maximálne 12 mesiacov pri technologickom transfere. Dĺžka trvania druhej etapy projektu (Výskum a vývoj technológií, produktov a služieb) je spravidla maximálne 24 mesiacov.

9. Celkové náklady programu:

	v mil. Sk			
Rok	2007	2008	2009	2010
ŠR	0	100	190	280
SZ	0	100	190	280

Vysvetlivky: ŠR – finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, SZ - finančné prostriedky zo súkromných zdrojov

Na základe tohto programu bude agentúra vyhlasovať každoročne verejné výzvy v rokoch 2007-2010, pričom finančné zabezpečenie riešenia projektov bude pokrývať obdobie až do roku 2013.

Vychádzajúc zo zamerania tohto programu a účasti malých a stredných podnikov v projektov sa predpokladá príspevok zo súkromných zdrojov pri uplatnení schémy štátnej pomoci (v súčasnosti má agentúra platnú schému štátnej pomoci XS 104/06 pre malé a stredné podniky).